

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do językoznawstwa		9.3.0582	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Anna Socka; dr Izabela Kujawa; dr Dominika Janus; dr Marta Bieszk; dr Monika Szafrąska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		30 godzin - udział w wykładach;	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - studiowanie literatury przedmiotu;	
zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - przygotowanie do kolokwium.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- niemiecki w wymiarze 50.00%	
		- polski w wymiarze 50.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na ocenę na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • kolokwium w formie testu pisemnego (90% oceny) • ww. kolokwium lub trafnych wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego (10% oceny) 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Kolokwium (test zaliczeniowy)	Observacja wypowiedzi studentów w trakcie wykładu konwersatoryjnego
	Wiedza	
K_W01	x	
K_W03	x	x
K_W06	x	
K_W10	x	x
K_W14	x	
	Umiejętności	
K_U10	x	x
K_U11	x	x
	Kompetencje społeczne	
K_K01	x	x
K_K02	x	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak.

B. Wymagania wstępne

Brak.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawową wiedzą o języku, umożliwiającą refleksję nad strukturą języka i jego funkcjonowaniu w różnych zakresach komunikacji. W tym celu konieczne jest zapoznanie z subdyscyplinami językoznawczymi, umożliwiającymi różne spojrzenie na język i zróżnicowane podejście metodologiczne.

Treści programowe

1. Językoznawstwo jako nauka. Język jako zjawisko przyrodnicze, społeczne, kulturowe. Czy istnieją języki zwierząt?
 2. Przegląd subdyscyplin językoznawczych i zakresów ich zainteresowań (fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, tekstologia). Językoznawstwo stosowane (psycholingwistyka, neurolingwistyka, socjolingwistyka, komputerowe przetwarzanie języka).
 3. Językoznawstwo a semiotyka. Pojęcie znaku i rodzaje znaków. Litera jako znak. De Saussure'a definicja znaku językowego. Język jako system znaków. Podejście synchroniczne i diachroniczne.
 4. Semantyka: co to jest znaczenie? Znaczenie intensjonalne i ekstensjonalne, denotacja i konotacja, relacje semantyczne, pole semantyczne, teoria prototypów.
 5. Pragmatyka, czyli język w działaniu. Teoria aktów mowy, wyrażenia performatywne, akty bezpośrednie i pośrednie. Nieporozumienie jako nieudany akt mowy. Implikatury konwersacyjne.
 6. Fonetyka vs. fonologia. Co to jest fonem? Fonem vs. głoska vs. litera (alfabet łaciński vs. alfabet fonetyczny IPA). Opozycja fonologiczna, cechy dystynktywne, alofon.
 7. Morfologia: Co to jest morfem? Morfem jako znak w sensie de Saussure'a, rodzaje morfemów, morfemy fleksyjne i słowotwórcze.
 8. Składnia: Z czego składają się zdania? Składniki bezpośrednie. Rodzaje fraz. Główne podejścia do analizy zdania niemieckiego (Stellungsfeldermodell, teoria walencji, gramatyka generatywna).
 10. Lingwistyka tekstu: Co to jest tekst? Spójność tekstu (anafora, katafora, konektory, deiksa). Taksonomia tekstów.
 11. Socjolingwistyka, czyli język a społeczeństwo. Warianty języka zależne od płci, grupy społecznej, geografii (socjolingwistyka a dialektologia).
 12. Skąd językoznawca bierze teksty, które bada? Językoznawstwo korpusowe, przykładowe korpusy, ilościowe i jakościowe metody analizy danych korpusowych.
 13. Warsztat językoznawcy: słowniki, leksykony, zasoby cyfrowe. Język przedmiotowy a metajęzyk. Niemiecki układ klawiatury.
- Zasadniczo wszystkie treści wykładu podawane są zarówno w języku niemieckim jak i w polskim.*

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

- Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007. Germanistische Linguistik. Tübingen: Gunter Narr.
- Gross, Harro 1998: Einführung in die germanistische Linguistik. München: iudicium.
- Grzegorzczkowska, Renata 2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Linke Angelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer.
- Ulrich, Winfried 1992: Linguistik für den Deutschunterricht. Aachen-Hahn: Hahner Verlagsgesellschaft.
- Vater, Heinz, 2002: Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Lyons John, 1976: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN.
- Vater, Heinz 2015. Wprowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut.
- Morciniec, Norbert 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa germańskiego. Wrocław: Atut.

B. Literatura uzupełniająca:

- Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de).
- de Saussure, Ferdinand 2002: Kurs językoznawstwa ogólnego. Warszawa: PWN.
- Scherer, Carmen 2006: Korpuslinguistik. Heidelberg: Winter.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W03, K_W06, K_W10, K_W14 K_U10, K_U11 K_K01, K_K02	K_W01, K_W03, K_W06, K_W10, K_W14 Student: - zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa germańskiego oraz rozumie jego pozycję wśród nauk humanistycznych (K_W01); - zna i rozumie terminologię językoznawczą w języku niemieckim (K_W03); - ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą wybrane teorie i metodologie dyscyplin językoznawczych (semantyka, pragmatyka, fonologia, morfologia, składnia, dyscypliny stosowane) (K_W06); - zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa (K_W10); - zdaje sobie sprawę ze złożoności formalnej języka oraz różnorodności sposobów jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji, a także ze zmienności historycznej języków (K_W14).
	Umiejętności K_U10, K_U11 Student: - wykorzystuje poznane podejścia i metody językoznawcze do rozwiązywania rozpatrywanych zagadnień językoznawczych (K_U10); - potrafi używać języka specjalistycznego językoznawstwa (K_U11).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K02 Student: - ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści z zakresu językoznawstwa (K_K01); - jest w stanie ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta z określonej dziedziny językoznawczej i zwrócić się o pomoc lub dotrzeć do odpowiedniej literatury przedmiotu (K_K02).
Kontakt	
anna.socka@ug.edu.pl	